

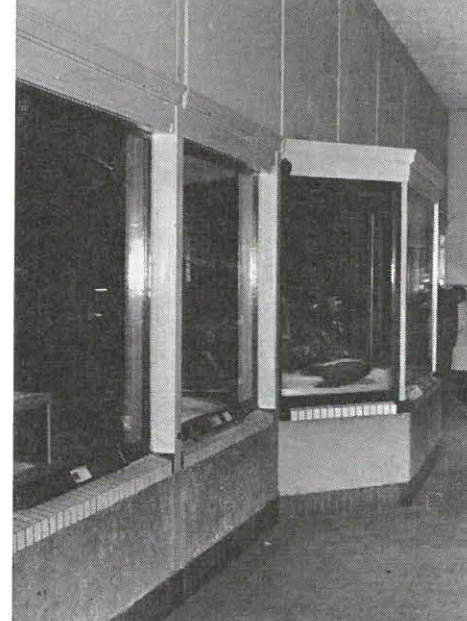
het verhaal van een rat die kabel at

(Overgenomen uit „Electro-Techniek”, orgaan van Directeuren van Electriciteitsbedrijven; 38e jaar no 4)

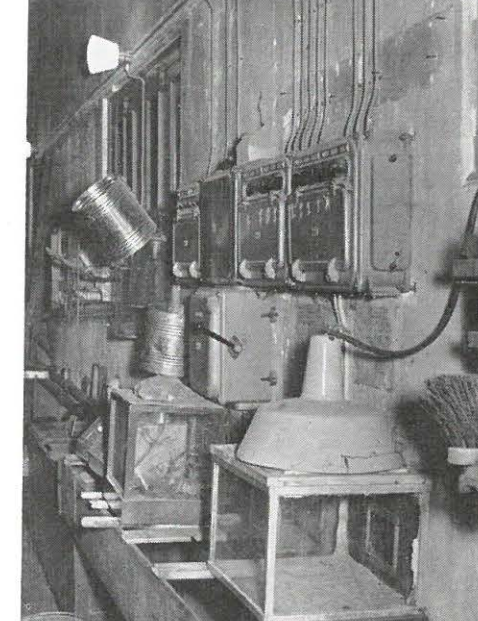
Onlangs werden de lichtleidingen in het reptielenhuis (afb. 1) van de Amsterdamse dierentuin „Artis” vernieuwd. De oude leidingen, die omstreeks 1925 waren aangelegd, bestonden uit rubberaderdraden in schroefbuis, die in zicht waren aangebracht tegen de zoldering en de wanden van de reptielenverblijven resp. de dienstgang. De buis was in de loop der jaren zodanig verroest dat bezwaarlijk meer van bescherming van de stroomvoerende draden kon worden gesproken; overigens konden de draden zelf — althans wat hun isolatie betraf — moeilijk meer als geïsoleerde draden worden beschouwd.

De nieuwe leidingen zijn als RMvK-kabel uitgevoerd, met behulp van roestvrije metalen beugels bevestigd en vrij van wanden en zoldering gelegd.

De situatie ter plaatse is als volgt. Achter de verblijven van de reptielen bevindt zich een dienstgang (afb. 2) — ongeveer een meter breed en vier meter hoog — die zich over de gehele lengte van het reptielengebouw uitstrekt. De scheidingswand tussen deze gang en de reptielenverblijven is van steen en hierin zijn de toegangsdeuren naar de diverse reptielenverblijven (afb. 3) aangebracht. Aan de tegenoverstaande wand is een

Afb. 1 Voorzijde reptielenverblijven

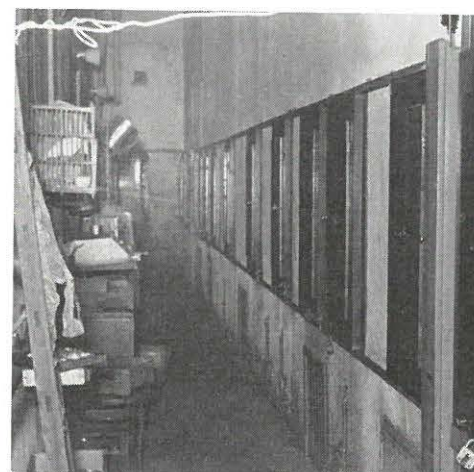

Afb. 2 Dienstgang buitenzijde met schakel-veiligheidskast en opstijgende kabels

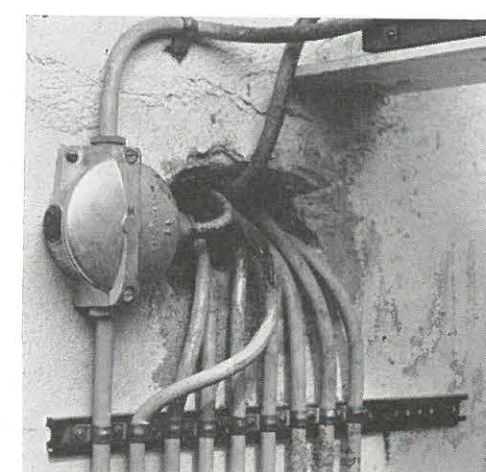
schakelveiligheidskast bevestigd van waaruit de leidingen opstijgen tot ongeveer aan het plafond van de dienstgang om dan gezamenlijk in een kabelgoot terecht te komen die de gang kruist en door de scheidingswand voert naar de diverse lichtpunten in de reptielenverblijven. De schakeling geschiedt uitsluitend d.m.v. groepsschakelaars die in de veiligheidskast van de dienstgang zijn aangebracht.

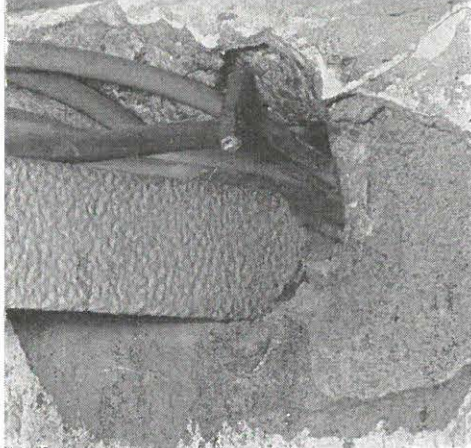
De bewoners van het reptielenhuis kregen, naar achteraf is gebleken, regelmatig bezoek van een onderduiker in de vorm van een rat, misschien wel meer, die volkomen in strijd met het gewoonterecht van deze hoofdstelijke instelling in een onverantwoord vrije staat ronddoolde en door goed organiseren aan de kost kwam, zulks ten nadele van de reeds eerder genoemde reptielen en de stad Amsterdam. Zij maakte hiertoe, naar werd vastgesteld, gebruik van de kabelgoot, die, wanneer de stijgende leidingen eenmaal waren genomen, een brug vormde over de dienstgang tot in de reptielenverblijven. De doorgang door de muur was, zelfs voor een rat, erg nauw, wellicht echter meer te nauw op de terug- dan op de heenreis. Daar het ook blijkbaar de slechtste kabels niet zijn waaraan de ratten knagen, heeft zij de daad bij de noodzaak voegende zich in korte tijd de nodige doorgangruimte weten te verschaffen (afb. 4).

Afb. 3 Dienstgang, zijde reptielenverblijven

Afb. 4 Leidingen aan de binnenzijde van de reptielenverblijven

Afb. 5 Kabelgoot aan de dienstgangzijde

Waarschijnlijk was de eenmaal begonnen arbeid niet meer te stoppen, gezien de doorgang de mogelijkheid bood tot eten en dus ook tot groeien, reden waarom deze weer moest worden vergroot, zodat er dus kon worden gegeten enz. De isolatie werd allengs dunner tot op een ongelukkige dag het laatste vezeltje isolatie was doorgeknaagd (afb. 5) en de rat zich ter plaatse electrocuteerde.

Verzorgers van reptielen zijn heel wat luchtjes gewend. Wat voor een ondraaglijke lucht het was die echter gedurende de volgende weken de dienstgang bezwangerde, was voor ieder van de oudgedienden een raadsel. Totdat, meer toevallig dan bewust, een hunner een ladder tegen de kabelgoot zette en het in staat van ontbinding verkerende overschot van de rat ondeckte alsmede de beschadigde kabels. De rest is gauw verteld. De rat werd opgeruimd, de kabels werden vernieuwd en het gat is zorgvuldig gedicht.

Het verhaal leert ons dat plastic kabels in muurdoorgangen altijd moeten worden beschermd en dat deze doorgangen zorgvuldig moeten worden afgedicht. Voorts dat een rat in Artis verstandig doet zich te verzekeren van een eigen kooi en legaal voedsel.